

# S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z E P I R O D A L M I L A P

Szerkesztőség Kényes utca 175.  
Kiadóhivatal

Selyem-utca 240. sz. szám.

Deutsensmid János kereskedése.

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.  
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr

Hirdetsek árszabályszerint vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók.

Lövenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

## Előfizetési felhívás.

Lapunk II.-ikévfolyamának 2-ik negyedébe lépett. Ez alkalommal tisztelettel felkérjük lapunk olvasóit, hogy előfizetéseiket mihamarabb megtenni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt eleve tájékozva lehessünk.

Ez évnegyedtől kezdve a «Szarvas» tulajdonjogát alólirottak megszerezvén, az április—juniusi negyedre az előfizetési összegek az új kiadóhivatalba Selyem-utca 240. sz. Deutsensmiedt János kereskedésébe küldendők, vagy a lap kihordóinak adandók át aláírásainkkal ellátott nyugta ellenében.

Az új évnegyedben munkatársainknak támogatása nélkül kívánjuk lapunkat élénkíteni s e tekintetben előre is elárulhatjuk, hogy ez új évnegyedben munkatársaink csaknem megkétszereződni fognak.

Különösen kell hangsúlyoznunk, hogy lapunk nem szolgál egyoldalul-

lag egy társadalmi osztályt sem, hanem úgy az intelligentia, valamint az iparososztály és a gazdaközönség saját lapját találhatja fel benne, mely oknál fogva hisszük hogy Szarvas város olvasóközönsége pártolását ezután sem fogja megvonni tőlünk.

A „Szarvas” előfizetési feltételei:

Egész évre ..... 5 frt —

Félévre ..... 2 frt 50 kr.

Negyedévre ..... 1 frt 25 kr.

Egyesszám ..... 5 kr.

Lapunk számonként kapható: Lövenfeld Soma, Kalmár Dániel, Kresmárik Endre, Deutsensmiedt János és Nagy Mihály üzletében.

Szarvas, 1893. Ápril. 4.

Mihálfi J. és Deutsenschmiedt J. lap tulajdonosok.

## A magyarországi tanítók háza.

(III-ik közlemény.)

Azon ifjak, a kik a színház látogatása vagy egyéb elfogadható okok miatt az es-

tét az intézetben kívül kívánják tölteni, ezt az intézet felügyelőjénél tartoznak bejelenteni, a ki az ifjúsággal atyai barátsággal tartozik bánni és a ki gondoskodik arról hogy az »Eötvös-intézet«, valóságos kelles otthona legyen ifjainknak; ezért rendeztet a zenéhez értő ifjak közreműködésével időszakonként felolvasásokkal és szavalásokkal kapcsolatos zene- és esetleg tánczenestélyeket a tanítók otthonának nagy tanácstermében, a melyre az igazgató tanács tagjain kívül meghívhatja az ifjúság a felügyelővel közösen megállapítandó számában az ifjúság rokonait és tanárait, az intézet jóakaró pártfogóit és azok családjának tagjait. Gondoskodni kell az intézet felügyelőjének még arról is, hogy az intézet könyvtára és olvasó termei olyan művekkel, lapokkal és közlönyökkel legyenek ellátva, a melyek az ifjúságnak nemcsak tanulságos, hanem esetleg élvezetes olvasmányul is szolgálhatnak. Meg lehet engedni, hogy az ifjúság az olvasó termekben vagy saját lakosztályában a saját maguk által beszerzendő sakk vagy ostáblákon szórakozzék; de a kártyázásnak semminemű fajtája nem türendő meg az intézetben; a miért is minden egyes, az intézetbe belépő ifjunak nemcsak arra nézve kell a becsü-

## T Á R C Z A.

### Palika meghalt.

A februári nap bágyadt fénye besüt az ablakon s megaranyozza az utjába eső butorokat. A szobában össze-vissza van hányva minden. Azok a finom faragású székek, melyeken festett pillék röpöködnek selyem virágról-virágra, egymásra döntve állanak a szoba közepén. Ki is gondolna most azokkal?

A szép Margit egész nap ott ül beteg kis fia ágyánál. Olyan nagyon-nagyon beteg az a szegényke! Még a kis piros szácskaja is teli van fehér hólyagokkal. Ott vannak mellette a bölesőben kedvence játékszerei: a fabábu, a báránka, meg a kis cipő. Most még azok sem kellenek neki. Olyan lázas van, alig bírja kinyitni szemeit. Margit figyel minden mozdulatára. Lélekzetét vissza fojtva hallgatja szíve gyors dobbanásait. A párna megmelegedett forró fejcskéje alatt; gyöngéden fölemeli karjaival, s megfordítja alatta. Oly édesden hajlja vissza a párna hús oldalára kis fejét, hogy szinte mosolyog belé. Azután elalszik rajta.

Margit bágyadtan dől hátra székében. Oly jól esik neki egy kis pihenés annyi átvirasztott borzasztó éj után. Csak legálább volna valami vigasztalója! Nincs sen-

kije. Még az orvos is lehorgasztott fővel távozott ma. Nem volt soha egy jó akarója sem. Két év előtt midőn myrtus koszoru övezte büszke homlokát s menyasszonyi fátyol fedte tetőtől talpig, midőn kart karba öltve lépett az ollár elé, azzal az emberrel, akit sohasem szeretett, s nem is tudott megszeretni soha, tudta ő akkor már mit hoz a jövő. Borzadt férjének látásától, irtózkodott esőkjától, pedig az őt úgy szerette! Kis fiuk született, a kis Palika. Azt hitte, ez erős kapocs lesz közöttük hogy ezután szeretni fogja a férjét. Csalódott nagyon. Érezte, hogy nem élhet vele hogy el kell válniok okvetlenül. Nem váltak el, mit mondott volna a világ? külön élnek s férje gyakran eljön meglátogatni kis fiát, különösen most mindennap eljön mióta beteg. Ma olyan furesán érzi magát Margit. Nem tudja miért, de úgy szeretné, ha már itt lenne. Olyan türelmetlenül várja!

A kis Palika halkán nyöszörög. Megfordítja feje alatt a párnát, s az folytatja lázas álmait.

A folyosón léptek hallatszanak. Megismeri: az ő lépései, Valami furesa érzés fogja el, a milyent még sohasem érzett. Felugrik székéről, s kisiet az előszobába. Férje hidegen köszönti, s Palika után tudakozódik. Margit sirni kezd.

— Rosszul van, nagyon rosszul. Az orvos ma leverten távozott, s azt mondta délután visszajön.

A férj szánakozva néz végig a megtörődött nőn, s önkénytelen ejti ki ajkain: — Szegény asszony!

Bementek. A férj odaborul beteg gyermekére, s könnyeivel áztatja forró kis lárcáját. Neje ott zokog háta mögött.

Az ajtón kopogás hallatszik. Az orvos komoly arccal lép be. Megvizsgálja a kis gyermeket, s leverten szól a férjhez:

— Maradjon ma ön is itt éjszakára:

Reggel a fabábu, a báránka, meg a kis cipő hiába várják kis gazdájukat. Nem fog az már velük soha többé játszani. A kis gazdát kiemelték a bölesőből s letették a hideg földre két gyertyaszál közé; azután jött a papa és a kis koporsót kivitték a fejfák szomorú kertjébe.

A kis Palit eltemették. Olyan szomorú volt minden azon a napon. Az udvarban a vén akác, melynek árnyékában annyit játszadozott, szomorúan hajlja le ágait. A szellő keresztül leng galyai között, s úgy tetszik, mintha a vén fa zokogna!

A férj távozni készült. Megtört szívvel, elvesztett reménnyel nyult kalapja után. Margit remegve odalépett hozzá, megfogta, kezeit, s félve, zokogva kérde:

— Hova mész?

Férje meglepetve tekintett reá.

— Haza!

— Ne menj el, kérlek! . . . Maradj itt velem örökké! . . . Meglásd szeretni szeretni foglak! . . . Palika . . . látod . . . itthagyt! . . .

Epstein Miklós.

latszavát venni, hogy az intézeti házszabályokat megtartja, hanem, hogy az intézetben kártyajátékot még titkon sem űz.

Egyébként az ifjak mindegyike részt vehet és kíváncsi is hogy résztvegyen, az egyes tudományágak szerint megalakítandó önképző-körökben, a melyeket az ifjúság idősbé szerveznek és a melyeknek tiszteletbeli elnökekül az egyes önképzőkörök az illető és az intézet iránt is érdeklődő tudósokat fel is kérhetik; de erre nézve minden egyes esetben az igazgató-tanács előleges beleegyezése is kikérendő.

Az intézetben a jó rend és jó erkölcsök fentartására első sorban az intézet felügyelője, másodsorban az egyes lakosztályok felügyeletével megbízandó ifjak tartoznak vigyázni.

Ha az intézetbe esetleg még olyan ifjakat is felvenne az igazgató-tanács, a kik még a 16-ik életévet be nem töltötték és még csak a középtanodákat látogatják, úgy ezeket a felügyelőnek külön lakosztályokba kell elhelyeznie és reájok nézve szorosabban meghatározott házirendet is kell készítenie. (Megjegyezzük, hogy az Eötvös-intézetbe a 15 életévet még be nem töltött tanulók felvételét nem tartjuk megengedhetőnek.)

Az Eötvös-intézetben orvosi felügyeletre is szükség lévén, az »igazgató-tanácsnak« intézeti orvosról is kell gondoskodnia, a ki az ifjak testi jólétére ügyeljen, a kisebb bajokban őket gyógyítsa és őrködjék a feletti, hogy az intézetbe ne vélessenek fel ragályos vagy undorító betegségben szenvedő egyének.

Az »Eötvös-intézet« felügyelőjének időszakonként írásbeli jelentéseket kell az igazgató-tanács elé terjesztenie az ifjúság állapotáról, testi és szellemi életéről, mihez képest ifjaink félevenként be tartoznak előtte indexeiknek, illetőleg bizonyítványaiknak az illetékes iskolai hatóság által hiteltelített másolatát mutatni; mert az »Eötvös-intézetben« csak a szorgalmasan tanuló és jó erkölcsű ifjaknak lehet helyük.

\* \* \*

A fentebbiekben vázoltuk, milyennek kell lenni a magyarországi Tanítók Házának; s hogy ilyen legyen, a hazai tanítóságtól függ első sorban. Ha mindegyikünk megteszi kötelességét, ha kiki beküldi a maga fillérjét a »Tanítók Háza« felépítéséhez szükséges tőke gyarapítására, ha másokat is hasonló cselekedetre buzdítunk s minden magyar néptanító felhasználja összeköttetéseit, befolyását arra, hogy a »Tanítók Háza« ügyének a művelt társadalmat is megnyerje, adományokat s alapítókat gyűjt. Magyarország ezeréves fennállásának jubileumát azzal ünnepeljük meg, hogy maradandó emléket állítunk, mely a magyar néptanítók dicsőségét fogja hirdetni évszázadokon keresztül. Rajta tehát, szeretet pályatársaink, édes testvéreink, lássunk serényen a nagy munkához, s ne nyugodjunk, míg célhoz nem jutottunk. Isten áldása legyen szent törekvésünkön és óhajtott siker koronázza azt!

Budapest, 1893. márczius 13.

Az »Eötvös-alap orsz. tanítói egyesület« nevében:

Lakits Vendel, Péterfy Sándor,  
titkár elnök.

## H I R E K.

— Ezredéves kiállítás. A kiállítási területen egyesek által létesítendő pavillonok és egyéb építkezéseket illetőleg már most élénk az érdeklődés. Minthogy pedig a kiállítási terület végleges megállapítása előtt a kiállítási főépületeken kívül a magán-épületek és pavillonokra nézve is kellő tájékozással kell bírnia a kiállítási országos bizottságnak, az igazgatóság felkéri mindazon társulatokat, testületeket, cégeket, magánosokat, kik és a melyek a kiállítás céljaira szolgáló pavillonokat és egyéb építkezéseket, úgy nem különben kávéházakat, vendéglőket és efféléket terveznek, hogy ebbeli szándékukat az épület rendeltetésének és alap területének megjelölésével a kiállítás igazgatóságával, folyó évi április hó 30-ig, közölni sziveskedjenek.

— Harmadik gyógyszer-tár. Harmadik gyógyszer-tárnak városunkban leendő felállítását kérvényezte Prokopovics Brunó a belügyminiszternél. Ezen kérvény a vármegye után nem sokára le érkezik községi előjáróságunkhoz.

— Koholt hír. Több fővárosi lapnak azon hire, mintha a szarvas-mezőhegyesi vasut építésénél alkalmazott munkások között lázongás ütött volna ki a valóságnak nem felel meg, a mennyiben a munkások nyugodtan dolgoznak s eszük ágában sincs lázongani.

— Hírek a szomszédból. Mezótúron e hó 8-án Gulyás Antal alsórészi lakos 26 éves ácsmester revorverrel agyonlőtte magát. Tettének oka rendezetlen anyagi viszonyaiból eredő életuntság. Ugyancsak Mezótúron Szabó Eszter hajadon öngyilkossági szándékkal teanderlevél-forrázatot ivott. A gyorsan alkalmazott orvosi segítség azonban megmentette életét.

— Földrengés. Az ország déli részén előfordult földrengést Gyulán is érezték. Mintegy 15 másodperc alatt két erősebb lökést észleltek, a bútorok recsegték, a falakon levő kép, edény lehullott, sok helyen az inga óra is megállt. Nehány embert a földindulás alatt szédülés és rosszullét ért utól. Az első hevesebb áramlat délnyugatról északkelet felé irányult.

— Kisajátítási jog. A földművelésügyi miniszter a Szarvas határában a 20 számú körösi átvágási munkálatokhoz szükség s földterületek megszerzésére a kir. folyam-mérnöki hivatal részére kisajátítási eljárást engedélyezett.

— A földrengésből hozzánk is jutott valami, legalább többen állítják, hogy a falon lévő tárgyakat mozogni látták, az inga órájuk megállt stb. Lába alatt azonban senki sem érezte ingadozni a talajt legfeljebb az aki egy kissé jobban felült a garatra.

— A holt Körös vizét ma a zsülipen keresztül felfogja frissíteni az ármentesítő társulat szakaszigazgatósága.

— Magán színmű előadás. Folyó hó 10-én este a »Bárány« vendéglő nagytermében disztingált közönség előtt mutatta be művészetét Ángos László jellemkomikus és recitator. Elszavalta Kis József »Jehova« című költeményét, előadott egy törvénykezési jelenetet s ezeken kívül több kazagató monologot. Előadásait főképen a

művészi önmérséklet jellemzi, mely megóvja őt a természetellenességtől és a túlzástól. Az egybegyűlt közönség figyelmét mindvégig feladta bilincselni, s a jelen voltak egy kellemesen eltöltött est emlékével távozhattak haza.

— Elbocsájtó-levél. Rafai János helybeli lakos a községi előjáróságtól elbocsájtó levelet nyert Bánfalvára.

— Roncsolótoroklob. Újabb megbetegedések: Krajcsovic Márton (1384.) Bakulya Pál (1224.) Ponyiczky Margit (162.) Hajdú Mihály (1651.) Oncsik Mihály (szőlő). Beteglétszám 7.

— Szerenádé. Benka Gyula főgymnásiumi igazgatót névnapja alkalmából a főgymnásiumi és a férfi dalkar szerenádával lepte meg, amannál Szász József VIII. oszt. bel. tanuló, emennél pedig Szemethy Géza róm. kath. segédlelkész tartott beszédet. A lelkes ovációkban részesítet igazgató szívvelyesen viszonzta a jókívánatokat.

— Irodalmi pályázatunk. Folyó évi febr. 5-én hirdetett irodalmi pályázatunkra beérkezett összesen 4 pályamű következő címekkel: »Ha te engem...« »Reng a a sajka« »Mit beszélnek a halak« és »Humoreszk utánvétellel«. A bíráló bizottság tagjai voltak: Valentinyi Jenő, Glasner Adolf és lapunk szerkesztője. A bizottság a beérkezett 4 pályamű közül egyiket sem találta olyannak, mely lapunk irodalmi színvonalát megütné, miért is két szóval ellenében azt határozta, hogy a pályadíj ezuttal ki nem adandó s a kiadóhivatalt a pályázat megújítására hívta fel. Lapunk kiadóhivatala ezen határozat folytán ismételtén nyílt pályázatot hirdet bármily tárgyú költeményre, vagy pedig tárcacizikra ezuttal azonban kijelenti, hogy a pályadíj csak is irodalmi színvonalon álló pályaműnek adatik ki. Pályadíj 5 forint. A pályázat határideje 1893 Május hó 1-je.

— Trachona orvos. A belügyminiszter vármegyénk területére a szemvizsgálatok megtartására Kranovitz Dezső szigorló orvost küldte ki.

— A főgymnásium ezidei majálisának rendezésére az ifjúság Valentinyi Jenő főgymnásiumi tanárt nyerte meg.

— Komédia. Nagy Antal 32 tagból álló társaság igazgatója, akrobatta társulatával városunkba jön s f. hó 13-ától kezdve a piactéren mulattatja előadásával népünket.

## TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Élethossziglani fegyház. Nagy horderejű bűnügyet tárgyalt a gyulai kir. törvényszék büntető osztálya e hó 4-én, midőn is Babos Sándor rablógyilkos bűnügyével foglalkozott. A törvényszék következő alakult meg. Elnök: Novák Kamil. Bírak: Nagy József és Miskovics Száva; jegyző: Dr. Benesik János; az ügyesség részéről: Dr. Kiss János kir. alügyész, védő Jantsovits Emil. Babos Sándor 21 éves, ref., nőtlen, kubikos, csekély vagyonú, lopás vétségért már 8 napi fegyházzal büntetve volt, e mellett kissé kártyás és korholy. Jól megtermett, egészségtől duzzadó arcza, bajusz nélkül, serkedező pofaszakállal, arcvonásairól azonban inkább a szelidség, mint a vadság olvasható le. Bűnténye — melyet annak idejében különben részletesen megírtunk, — mit annyiféleképen variált vallomásai után kideríthető, — illetve mit legutóbb őszintén s bűnbánóla.



bevalloott, következõ: a gyilkosság elõtti napon, azaz múlt évi szeptember hó 23-án este, midõn a körösön fürdeni volt, amint innen visszatért és az áldozat, Pákozdi Lajos háza elõtt elhaladt, találkozott Pákozdiával, ki az útezaajtóban állt ki, be is hívta õt idõzésre; bemenvén az udvari szobába, csakhamar pálinkát tett az asztalra, melybõl egy-egy pohárral megittak, miközben õ kikérdezte Pákozdit viszonyai felõl; megtudta tõle, hogy egyedül lakik a házban s kevés idõvel azelõtt nagyobb összegû pénzt vett ki a takarékpénztárból, mit azonban meg nem mutatott. Viszont Pákozdi is kikérdezte viszonyai felõl, s úgy diskuráltak 2—3 negyed óráig, amikor Babós sógorához távozott, nem mondván meg, hogy õ Pákozdinál volt. Másnap este felé elgondolta hogy megpróbálja Pákozditól pénzét elrabolni, s ha köveletésére pénzét átadja, akkor nem bántja, de ha nem: úgy vagy agyonszúrja, vagy agyonüti; ilyen szándékkal indult el úgy 1/2 óra körül este hazulról, tarisznáját a nyakába akasztotta, abba rövid nyelû fokosbaltáját azon elhátározással tette be, hogy azzal — ellenkezés esetére — Pákozdit agyonüti. A házhoz érve, a csak kilinccsel becsukott kis kapun bement, a kaput belülrõl bezárta s ezután tért be a nyitva levõ konyhán át Pákozdi udvari szobájába, ahol nevezetett az asztal elõtt dúdolgatva találta, köszöntvén s mindjárt követelõleg ezeket mondta: »adja ide a pénzt, a mi van, mert ha ide nem adja a pénzt, agyonülöm!« Pákozdi erre felállt az asztaltól, vele szembeszállott, megfogta a mellét hogy kilõki, mondván: »majd adok én neked pénzt!« nyakon vágta hogy a kalap is leesett fejérõl. Babós ekkor hirtelen a tarisznájába nyúlva, abból a fokos baltát kivette és elõlrõl annak élével az öreg hetvenkét (72) éves Pákozdi fejére ütött, ki a kemenczéhez dõlt majd meglökte úgy, hogy a kemence és úgy közé esett, itt még néhányat vágott a fejére fokosa élével, úgy hogy az áldozat arcával a föld felé volt esve. Ezután a véres fokos egész hideg vérrel az ágyterítõben megtörölve, a szoba ablakait kendõvel és párnahajjal befuggönyözte, majd a konyhajtót belülrõl bezárta, visszatért a szobába, hol Pákozdi még mozgott és hörgött. Az áldozat felõltõ kabátját megmotozta, de nála mitsem talált, majd a szublóban keresett pénzt, itt sem talált; ezután az égõ lámpával átment az úteza nagy szobába s az itt levõ nyitott nagy ládát is kutatta, de mind hiába, míg végre egy szek karján talált egy mellényt, s abban egy piros bõrtárcsát, benne egy 5 ftos bankjegyet s mintegy forintnyi apró pénzt, mit magához vett, majd talált egy papírba göngyölt kis kulesot, melyrõl hitte, hogy a pénzes láda kulesa lesz, ezen kulesossal átment az úteza szoba mellett levõ kis szobába, az ott talált kis szekrényt ezzel felnyitotta, ahol pénzt is talált, nem olvasta meg, hogy mennyi, csak zsebébe dugta, (ezen pénzt késõbb megolvastán, 1 drb. százaz és 10 drb. 5 ftos bankjegy volt), ezután a lámpát visszatette a konyhába, ott eloltotta, innen még egy akácfa botot magához véve egyenesen Madarász Lajos korcsmájába ment, elébb fokosbaltáját a korcsma kútjába bedobta, mit kúttisztításkor meg is aláltak; — azután megvácsorázott, itt 5

ftos bankjeggyel fizetett, innen Oláh Lajos korcsmájába ment egy pohár bor megivása s egy 5 ftos felváltása után ismét Madarász korcsmájába ment vissza, hol kevés ideig kártyáztatott, azután az ivóban lefeküdt, aludt reggelig, amikor sógorához, Treszkán Bénékhöz haza ment. Az öreg Pákozdi a kapott ütések következtében folytonosan eszméletlenül feküdt, így találták meg virradatkor, s daczára a gyors orvosi segélyeknek, — anélkül, hogy magához tért volna, — másnap déli 12 órakor kiszenvedett. A gyanú csakhamar Babósra irányult, 27-én fel is hívták a községházához, itt kikérdezték, de erõsen tagadott, míg ugyanazon éjjel, — midõn egy rendõr kikísérte az udvarra bizonyos dolgát végzendõ — megugrott, megsemmi állott a feketehalmi csárdáig, onnan egy szomszédos tanyára ment, hol a gazdával 3 ftban megalkudott ki kocsin vitte Mezõ-Túrra, itt egy boltban ruhát vásárolt, innen átment Szolnokra, majd Csabára s onnan Szegedre, s innen gózhajón Pancsovára, hol — miután már pénze fogytán volt — mint egy két hóig kubik munkán dolgozott, végre is lelkiismeretébõl furdaltatva, önként jelentkezett a rendõrkapitányságnál, itt vallomást téve, Szarvasra, majd a gyulai fogházba kísértetett. Ez lévén a büntény, a végtárgyalás során, melyen kiemelkedett úgy dr. Kiss János kir. ügyész vád, valamint Jantsovics Emil igea szép védbeszéde, — vádlott Babor Sándor, a btk. 278. §-ába ütközõ gyilkosság és 344. §-ába ütközõ rablás büntetlénnek a btk. 96. §-a szerinti halmazata büntösnek, s ezért összbüntetésenként ugyanazon §§-ok alapján, a btk. 91. §-a alkalmazásával életfogytig tartó fegyházzal — esetleges szababálbra helyezetlételõl számítandó 10 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanannyi idõre leendõ felfüggesztésére, valamint az elrablott 155 ft-nak megfizetésére, 50 ft temetési költségére s 2 ft orvosi díj megtérítésére ítéletet. Az ügy felülbírálás vsgett a nagyváradi kir. ítélõtáblához felterjesztetik. Érdekes volt ítélet kihirdetése után az elnök és vádlott közötti párbeszéd:

Elnök: Hallotta az ítéletet, megnyugszik-e benne?

Vádlott: Minthogy én elkövettem a rablógyilkosságot, inkább neki állok a halálnak, — inkább neki a halálnak, semmint az életfogytiglani fegyháznak.

Elnök: Nem kíván felebbezni?

Vádlott: Inkább elvállalom a halált — mondá sirva — a felebbezéshez én nem értek, a törvényben járattan vagyok, ezt az embert agyonülöttem, lakoljak az élettemmel, inkább elvállalom, hogy akasszanak fel!

Elnök: Miért kívánja a halálbüntetést? Hogyan érti ezt? Azt gondolja, könnyebb meghalni azt? El volt készülve a halálra is?

Vádlott: Tudtam, már mikor ide kerültem, hogy vagy örökös rabság, vagy halál vár ream. Hosszú az idõ a börtönben, unalmas és hosszú idõ; sokat gondolkodom, eszembe jut a bûnöm, furdal a lelkiismeretem. Csak arra kérem a tekintetes törvényszéket, hogy én Szarvason Török bíró úr, milyen nagyon bûnös vagyok, de megsajnált, mikor eljöttem megsíratott, olyan sze-

retettel volt hozzám, milyennel emberhez egy apa lehet; meg akarom köszönni neki a jóindulatát, szeretnek neki egy levelet írni, hogy adjon az úr isten neki sok erõt, egészséget a szíveségéért. — Erre választ a törvényszéktõl nem kapott. Vádlott a fogházba visszavezettetett.

Békés.

## Irodalom és mûvészet.

A „Vasárnapi Ujság“ április 9-ik száma 22 képpel, és a következõ tartalommal jelent meg: »Taine Hippolit Adolf.« (Arczképpel.) Dr. Váczy Jánostól. — »Krisztus és a gyermek.« Költemény, Paraskhos Achilles után új görögbõl Hegedûs Istvántól. — »A lubló ember.« Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. (Goró Lajos rajzaival.) — »Várkastély a Kárpátokban.« Regény verne Gyulától. (Képekkel.) — »Baró Edelsheim-Gyulay temetése.« (2 képpel. Klósz György pillanatnyi fölvételei után.) — »A chicagói világkiállítás.« (12 képpel: 1. A kiállítás épületei madártávlatból nézve. 2. Részlet a kiállításhól, a laguna felõl nézve. 3. Kertészeti pavillon. 4. Tejcsarnok. 5. A nõk palotája. 6. Illinois állam kiállítási palotája. 7. A kormány pavillona. 8. Halászat csarnok. 9. Közlekedési palota. 10. Mûvészeti palota. 11. Bányászati csarnok. 12. Gépesarnok.) — »Sarah Bernhardt Budapestén.« (3 képpel »Tocsák-ból és a »Kaméliás hölgy«-bõl.) — Irodalom és mûvészet; Közintézetek és egyletek: Mi ujság: Egyveleg; Sakkjáték; Képtalány, stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ elõfizetési ára negyedévre 2 ft. a Politikai Ujdonságok-kal együtt 3 ft. Megrendelhetõ a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem utca 4. szám.)

## CSARNOK.

### Házassági szokások Ázsia népeinél.

»Ahány ház, annyi szokás.« Igen illik az a közmondás a házassági szokásokra is noha találunk több helyen hasonlatosságot. Így pl. Ázsia legtöbb népénél a vőlegény menyaszonyát pénzért vagy valamely más pénzértékért megveszi. És a mûvelt államok hiába küzdenek ez ellen a szokás ellen.

Álljon itt néhány érdekesebb házassági mód melyek Ázsia némely népeinél szokásban vannak:

A cserkesz, ha nõsülni akar, értesíti szíve választóját, hogy — persze ennek beegyezésével — mikor szükteti meg. A kijelölt idõben nagy óvatossággal — ez a fõ, mert a falubeliek figyelnek — közelíti meg a házat; menyaszonyát elragadja, egy készen tartott lóra pattan s elvágta vele; azonban egy bizonyos távolságban

Ötletes több lövést tenni, figyelemztetésül, hogy merényc sikerült, miö a falu aprajagya üldözésére kel. Ha elfogják, elvesziti mennyaszonyát és a . . . vételárt, sőt derekasan el is verik; ellenben ha sikerül merényc, övé a mennyasszony. Ezt nevezik nászlovaglásnak. Ezután következik a tulajdonképeni szertartás, mely abból áll, hogy a mennyasszony nőrokonai társaságában a vőlegény egyik rokonának házához megy. Benn a házban lármát ütnek tánczolni sikoltoznak míg a lakoma következik. Ezután hat napig nem szabad az ifju párnak egymást látni sem s csak a jnapok eltelte után lesznek férj és feleség.

Az örményeknél a szerelemből kötött házasságok nem ritkák; mi onnan magyarázható, hogy a nő-nem a férfi-nemtől nincs elzárva. A szertás abban áll, hogy a mennyasszonyt egészen lefátyolozva, illő fényvel a vőlegény házához viszik, hol néha több évi némaságra kényszerítik s elek által kell magát megértenie.

A kisázsiai töröknél az a szokás dívik, hogy a vőlegény közvetítő által megkéri leendő nejének kezét, kit gyakran nemcsak hogy nem ismer, de nem is látott. Házasági szertartásuk hasonlít a polgári házasághoz, azzal a különbséggel, hogy náluk a vőlegény mennyasszonyát annak szüleitől megveszi; az egész tehát vásárlás. Az imám itt nem egyházi személy, hanem polgári hatóság s előtte kötik a házasság szerződést.

A beduinoknál a szertartás következő: az ifju egy barátja által megkéreti a leány kezét s ha ezt elnyeri, következik egy hét múlva az esküvő. E hét alatt a menyasszony a »elmutavahat«-ot éneklik, a »usag tánczol. A hét eltelte után a vőlegény mennyasszonyát a sátorból elragadja . . . ha ott van; mert szokás beduinoknál, a mennyaszonymnak elbuvni s így a vőlegény hegyet, völgyet bejárhat, míg

menyaszonyára akad. Meg kell jegyeznem, hogy e népél az »igen« vagy »nem« ki-mondása teljesen a leányra van bízva és snnkít sem erőszakolnak a férjhezmenésre. A beduinok igen fiatalon házasodnak s 10 éves menyaszonyt is találhatni köztük.

A perzsák szertartási ugyanazok, mint a melyeket fennebb a törökökről említettem, azzal a különbséggel, hogy itt a családi házasságok is divatoznak s pedig nem ritkán szerelemből. Szokásban van ezenkívül az ugynévezett »időre való házasság«, mely 1 naptól 99 évig terjedhet s a szerződésben kitett idő múlva a házaspár ismét elválk. A szertartások — kivált a gazdagabbaknál — igen fényesek és sokat tartanak a formásokra.

A hindunál nincs tövényes házasság feleségét pénzért egyszerűen megveszi és több feleséget is tarthat. Azt a lányt, k 12 éves koráig férjhez nem ment megvetik az ily szegény lény örökös gúny tárgya, míg a Kali istennőnek fel nem áldozzák.

Igen sajátos szertartást találunk a szingálloknál. Az ifju szabadon választja menyasszonyát, egyetlen feltétel, hogy legalább 16 éves legyen. A menyegzőre külön házat emelnek, hol a vőlegény a vendégek előtt átadja a menyasszonynak az ajándékot. Erre egy állványról kókuszdiót vesznek le, melyet ketté vágnak, mire a menyasszony fellép az állványra s felcízomázza magát. Ekkor a vőlegény néhány csepp szántált önt fejére s egy hajszalet kihúz, melylyel az apa az ifja pár egyik újját összeköti; erre belépnek, a hajszalet eltépik s ezzel vége a szertartásnak.

(Vége köv.)

### Heti piac.

Szarvas. 1893. Aprilis 9-n  
Buza legjobb 7.40. közepes 7.20  
Árpa, legjobb 4.20 Zab, legjobb 4.80 Kuko-

rica 4.40. Széna 3.40. Szalma 1.—. Kőszén 1.30. Marhahús —.56 és — Juhhús —.40 Sertéshús —.48. Szalonna —.50. Disznózsir 65. Napszám árak. Egykét lovas napszám 2 frt 50 Férfi ellátással 30. Ellátás nélkül 50 kr. Nő ellátással 25 kr. Ellátás nélkül 30 kr. Gyermekek ellátással 15 kr. Ellátás nélkül 20.

### Vasuti menetrend.

Érvénye 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.  
Mező-Túr ér: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.  
Szarvas ér: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este  
Csaba ér: 9:20 > 12:50 > 10:50 >  
> ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel  
Mező-Túr ér: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >  
> ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >  
Szolnok ér: 11:15 > 4:04 > 2:06 >  
> ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >  
Budapest ér: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 reggel

Arad-Budapest

602. gy. 604. sz. 606. sz

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 este  
Szolnok ér: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjjel  
Mező-Túr ér: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >  
> ind: 4:48 > 12:21 > 2:09 >  
Csaba ér: 5:52 > 1:48 > 3:33 >  
> ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >  
Arad ér: 6:57 este 3:45 > 4:52 reggel

Felelős szerkesztő: Miháfi József

Laptulajdonosok:

Deutschesmid János és Miháfi József

## É R T E S I T É S.

Hirdetések a „SZARVAS” számára a legjutányosabban vétetnek fel. E közménnyről már a legelső próbánál meggyőződés nyerhető.

Többszöri hirdetéseknel megfelelő árendedést nyújtunk.

Tekintve azon körülményt, hogy lapunk számonkinti elárusításánál mindinkább nagyobbodó forgalom mutatkozik:

Felhívjuk mindazon kereskedő urakat, kik a „Szarvast” számonként elárusítani hajlandók, hogy ebbeli szándékukat előlirt hivatallal közölni sziveskedjenek.

A „SZARVAS” kiadóhivatala.

Selyem utca 240. házszám.